

Téereb Yoel ak Mbooloom Adwantis bu Bésu Juróom-Ñaareel ba ci Lawodise — Limu Juróom-Ñeent fukk ak Juróom-Ñent

Jeff Pippenger

2025-12-25

Limu fukk ak juróom-ñent

Lewu gi ci xeeti Yuda mooy turu Yeesu, te muy fésal liggéeyu Almasi bi ci mbindam gu yonent, ci ñu ko tēj ba noppi ñu ubbi ko. Ci bésu juróom-ñeent ci Kàddug Peeñ, Lewu gi ci xeeti Yuda, mi itam di rapparu Daawuda, moom la gállankoor ngir ubbi téere bi. “Rapparu” Daawuda mooy Yese, te rapparu Yese mooy Farees, te rapparam mooy Yuda, te rapparam mooy Yàqub, te rapparam mooy Isaaxa, te rapparam mooy Ibraaima. Bu ñuy wax ci rapparu Daawuda walla Yese ci jukkoo ak Lewu gi ci xeeti Yuda, loolu di fésal yoonu tàmbali ak mujjaay, maanaam Alifa ak Omeega. Bi ñu ubbee Peeñug Yeesu Almasi ci bésu benn baat ci Kàddug Peeñ, jikko ji gën a njëkk ci xarakteram mooy ne moom mooy Alifa ak Omeega. Kooku mooy moom, te loolu it mooy pexe mi ñuy jëfandikoo ngir ubbi yonent yi Lewu gi ci xeeti Yuda tēj, su ko dogalee ne waxtu wi jot na.

Ubbi giir bu Yàlla tëral ci kàdduy waxi-jàmmam yu yonent yi, mooy benn cér ci liggéeyu njotam, ba muy jëfandikoo dooley Kàddoom ngir jur yuuxu yeesal yu dëpp ak coobareem. Sœur White wax na ne, buñu gëna xam téere Daniel ak Revelation, dees na gis ci sunu biir benn mag yuuxu yeesal. Leeru Kàddu yonenti Yàlla mooy jur yuuxu yeesal ak yeesal gu dëpp ak coobareem.

Sëster White, biir ci xoolam ci fan yu mujj yi, day wax ci ab yëngu-yëngu gu mag gu yeesal ak coppite gu am ci biir ñi Yàlla moom ci fan yu mujj yi. Yeesal yi ak coppite yi ci taarix bu sell bi, yépp Kàddug Yàlla moo leen jur, te jamono yu sell yooyu benn-benn di jubbanti ci yeesal ak coppite gu mujj gu mag gi, guy tàmbali lu jiitu tuuti sañ-sañu Dibeer bi. Yeesal yooyu, ubbiwug Kàddug Yàlla moo leen jur. Ñaari fukki dënn yaañ yi dañoo leen tēj, niñu tėje woon téereb Daniyel ci saraxal fukki ñaar ba.

Bu nu jëfandikoo jëfekaayu waxu yonent yi ci benn jamono juy tasare te ñu boole ko ak misaalu 1260, danuy gis ne ci Peeñu gi fukki benn, Musaa ak Eliyañ dee nañu ci mbedd mi di ñetti fan ak genn-wàll. Ba ca aaya fukki juróom ñett ba, waxtuw merug Yàlla agsi na. Musaa ak Eliyañ dafañu teewlu askanu Yàlla tuuti lu jiitu tēj njotalu nit. Ñu tasare nañu ci 1260 fan yu misaal ci mbedd yaa Sodom ak Misra, fa ñu daajoon Yeesu ca bant ba.

Móyis ak Eliyaññ dañoo amoon kàttan ngir joxe seen seede dale ci saar ñette ba ci saar juróom-ñaareel, fa ñu leen reyee ci mbedd mi. Yowaana dafa yeggaloon natt kër Yàlla gi ci saar ñaareel; gannaaw loolu, Móyis ak Eliyaññ dañoo am kàttan ngir joxe seen seede, sol yéré yu saaku. Baatu Eliyaññ ak Móyis joxees na ko ci 1844 ca Adventismu Millerite bu Filadelfi, te ci 1863 ba noppi, seen baat dañoo leen suulal woon ci suunu aaday ak cosaan yi ñuy joxante ci xeet ba ci xeet. Ñu amoon kàttan ngir joxe seen seede diirub ñetti at ak genn-wàll, sol “saaku,” muy mandarga bu

ñuy won nàkk gu gën a tar tey juróomee dale ci 1863.

Bu nu jëfandikoo tekki Mbaayum Jigéen White ci juróom-ñaari yëngu yi, ni ñuy tegu ci xëtu xët, di mel ni ñuy wone xew-xewu malaaka bu njëkk ak bu ñaareel bi, kon dañuy tabax benn jaar-jaar gu tàmbalee ak malaaka buy wàcc ak benn yégle, waaye ci xëtu xët, malaaka boobu mooy it malaaka bu njëkk bi ak bu ñaareel bi. Kenn teg na tãnkam ci suuf, benn tãnk it ci géej ga ci 11 Ut, 1840, te ka ca des aksi na ca naqar ga ci 19 Awril, 1844.

Tàkk yi ci topp ci bépp jaar-jaar yu méngoo yooyu mooy loxo Yàlla, te loolu moom moom lañu boole ak taabali Habakuk. Ak malaaka bu njëkk bi, sarte 1843 bi lañu sos, waaye am na woon njuumte ci yenn lim yi. Ak malaaka bu ñaareel bi, loxo Yàlla mooy takk bu war a xam ci taabali Habakuk; te ñu ko tegtal ci bi Mu jëlee loxoom ci njuumte ga. Bi Mu jëlee loxoom, wax ji daldi gëna yokku ndànk-ndànk ba agsi ci njéggalam ca ndaje màkkaanu Exeter ba, tuuti laata ñàkk yaakaar ba ca 22 Oktoobar 1844.

Ñaari réer yi di won ab yégle bu àddina bépp, ndaxte malaaka mi ñëw day tēj benn tãnk ci suuf, benn tãnk ci géej, te waxu xel mu Sell mi di nu xamal ne loolu mooy tegtal yégle bu àddina bépp. Malaaka mi itam day won tambali waxtu muñ ga ci léebu fukki janq yi. Ci jëfandikukat bu njëkk bii itam, gis nañu loxo Yàlla buy jur fen. Ci 19 Awril 1844, ci wàllu yonent, dafa mel ni peeñ mi fenoon na, waaye ñi amoon muñ, te xaar, doonte peeñ mi yéexoon, fenul. Waaye bi réer mi nuy tabax tàmbalee, fen bu njëkk bi ci naqar bu njëkk bi dañuy màndargaal ni mooy benn melokaanu jëfandikukat bu njëkk bi.

Kon yoon la waymark buy loxo Yàlla ak xabaar yi Habakkuk bindoon ci ay tabli yi di won ne Yàlla dafa muur njuumte, te gannaaw loolu mu jële loxoam ci kaw njuumte la. Ci tariixu Millerite, Yàlla mayoon njuumte boobu ci weeru Mee 1842, baataaxal bi ñu mool a génne ko, te gannaaw loolu njuumte boobu feeñ lawoon bi atum 1843 jeexee; waaye gannaaw benn diir la Boroom bi jëlee loxoam ci njuumte bi nekkoon ci ay lim. Njuumte boobu nekkoon dale ko ca Mee 1842 ba fa ci benn bérab gannaaw jéxital bu njëkk. Ngir malaaka bu njëkk bi, loxob Yàlla ak tabliy Habakkuk màndargaal nañu ko ci weeru Mee 1842, waaye jële loxoam ci tariixu malaaka bu ñaareel bi dina doon lu gaaw gannaaw jéxital bu njëkk bi.

Lii mooy tekki ne melokaanu “loxo” bi mooy ab jamono ju ci waxu yonent. Jamono jooju dafay tàmbalee ak sa loxo buy muur njuumte, te mu jeex ak sa loxo buy jëleeku ci kaw njuumte ga. Jamonoy loxo jooju buy muur te buy ubbi, mel na ni liggéeyu Gaynde gu xetu Yuda gi deme, bi muy tēj gindëg waxu yonent, ba noppi di ko ubbiwaat. Mu muuroon dëgg, ba noppi feeñalatiwaat dëgg boobu sax—ci leer gu wuute te toppuloon leer ga njëkk. Def na ko ngir jur dekki gu bees ak yeesal gi ci Midnight Cry bu Millerite bi.

Waxtu yéex gi, bi tàmbalee ak ñëwum malaaka mi, jeex na ba keroog bi Mu dindiwoon loxoom, te loolu daldi ubbi leerug waxu waxkat bu jëkk, mi sos “yëngu-yëngu weeru juróom-ñaareel bi,” bi jiite ci yégleb Yuuxu Digg-bi guddi ci ndaje kañ Exetër, fa ba yégleb bi soppeeku doon ni gën gu réy gu di dal ni mběj mu bare, ba ca bunt bu tēj bi ca njàqare gu mag ga. Feeñug kàttanu Yàlla jaarale ko ci ubbi baatam moo jur ndeyjoor ak coppite yu di yokku ndànk-ndànk.

Ci atum 1863, jëfandikoo Millerite bu Laodicee dañu leen tere ngir ñu jàll dëxu Yurda, te dañu leen jox màndiŋ ma ngir sànni ay xeer Eliya ak Musaa. Yégleb William Miller moo doon yégleb Eliya, te yégleb bu njëkk, bu taxaw ci kaw ndombo William Miller, moo doon “juróom-ñaar yoon” yu Musaa. Bañ “juróom-ñaar yoon” mooy rey Musaa, te bañ dëgg gu saxal gi William Miller sëriñale woon, mooy rey Eliya. Ci atum 1863, ndawsiñ bi ak yégleb bi dañu leen rey ci mbedd mi, te dalee fa ba noppi, yoon wi kenn man a leen gis mooy seet seen bàmmeel ci yoon yu yàgg ya Yeremiya. Deewuñu woon ci mbedd mi—muy ba kera ñu dekkal leen. Ñu dekkal leen su “mbir yu ñëw yi ci juróom-ñaarri dëgg yu jant” te ñuy “feeñal leen ci seen toftal” dellu jëfandikoo waat—ci jaar-jaari mboolem ñaar-fukk ak ñent-fukki junni ñi.

Bu fekki jaar-jaaru malaaka bu njëkk bi ci kaw jaar-jaaru malaaka bu ñaareel bi, tabaxu waxu yonent bi di jur benn tombu xët ngir topp loxob Kirist, muy leer gi ci yoonu Yuuxu Guddi gi. Leer gu njëkk gu Yuuxu Guddi gi di leeral yoon wi, te mooy leeru “dëxu ndeyjooram ndam li fees” di jiite yoon wi jëm ci kaw yoon wi.

“Dama mel ni maa wër ak leer, te mel ni maa ngi yéeg ndànk-ndànk, gën a kawe suuf. Ma dellu xool ngir gis nit ñi bokk ci xelug dikk bi ci àddina, waaye gisuma leen. Noonu baat wax ma ne: ‘Xoolaatal, te yékkati sa xool tuuti ci kaw.’ Bi loolu amee, ma yékkati samay bët, gis yoon wu jub te xat, ñu samp ko fu kawe lool ci kaw àddina. Ci yoon woowu la nit ñi bokk ci xelug dikk bi doon dox jëm ca dëkk ba nekkoon ca gën a soore yoon wa. Amoon na leer gu xonq gu ñu taxawal ca ginnaawam, ca tàmbalig yoon wa, te malaaka bi wax ma ne loolu mooy ‘yuuxu guddi gi digg.’ Leer googu dafa leer ci bépp wetug yoon wa, te di leen leeral seen tànk, ngir bañ arëx.”

«Bu ñu wéyee samp seen bët ci Yeesu, mi nekkoon ci seen kanam, di leen jiite jëm ca dëkk ba, dañu nekkoon ci kaaraange. Waaye gannaaw gi, ñenn tàmbalee sonn, ne dëkk ba soore lool, te dañu yaakaaroon ne dafa waroon ba noppi ñu dugge ca baat. Noonu Yeesu da leen di dëgërël xol ci yékkatiy loxoom ndijoor bu tedd; te ci loxoom ga la leer gu xew naan, di yëngatu ci kaw mboolem kurélug adivaan bi, te ñu xaacu naan: “Alleluia!” Ñeneen nag, ci ñaawteef, weddiwoon leer ga nekkoon ca seen gannaaw, ne du Yàlla moo leen jiite ba ci fu mel noonu. Leer ga nekkoon ca seen gannaaw daldi fey, bàyyi seen tànk ci lëndëm gu mat sèkk; te ñu daanu, ñàkk gis mandarga ga ak Yeesu, te rot dëkk ci yoon wa, daanu suuf jëm ci àddina suuf si lëndëm te bon, ci suuf.» Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Bi Kirist yékkati ay loxoom yu tedd yi, mooy jëfandikoo “loxoom” ni misaal bu liggéeyam ci njëwriñ askanam. Bu nu boolee ñëwug malaaka ñaareel bi ak malaaka bu jëkk ba wàccewoon 11 At 1840, danuy gis ne ñoom ñaar ñépp amoon nañu benn yégle ci seen loxo.

“Yeesu won naa ma ne, na asamaan gépp dafa amoon njariñ ci liggéey bi doon am ci kaw suuf. Yeesu santoon benn malaaka bu am doole lool mu wàcc ngir artu waa kaw suuf, ba ñu waajal seen bopp ngir ñaareelu feeñam. Bi malaaka ba di jóge fa kanam Yeesu nekk ca asamaan, leer gu xóot te tedd ci ndam gu réy moo jiitu ko. Ñu waxoon ma ne, liggéeyam mooy leerël suuf si ak ndamam te artu nit ci merum Yàlla miy ñëw. ...

“Beneen malaaka bu mag am doole dees na ko yónni ngir mu wàcc ci suuf. Yeesu jox na ko mbind mi ci loxoom, te bi mu agsee ci suuf, mu wax ak baat bu réy ne: ‘Babilon dafa daanu,

dafa daanu.' Noonu ma gisaat ñi ñàkk yaakaar yi, ñu yékkati seen bët ba ca asamaan, di xool ak ngëm ak yaakaar ngir feeñug seen Boroom. Waaye ñu bare mel ni dañuy des ci xalisug xel wu bon, mel ni dañuy nelaw; teewul da ma mën a gis ci seen kanam rëbbu metit wu xóot. Ñi ñàkk yaakaar yi gis nañu ci Mbind mi ne dañoo nekk ci waxtu wi mu yàgg, te war nañu muñ ak paspas ba gisëm peeñug vision bi mat. Benn lay bu seede boobu moo leen yonnee ba ñu séentu seen Boroom ci 1843, moo leen yóbbu it ba ñu yaakaar Ko ci 1844. Waaye gis naa ne ña ëpp ci ñoom amuñu doole jooju jëfandikoo ngëm ga seen woon ci 1843. Seen njàqare moo woyofal seen ngëm." Early Writings, 246, 247.

Ñaari malaaka yi ñaari benn ci ñetti malaaka yi lañu, te ñoom ñett benn aaya lañu bokk; moo tax ñu ànd ci wàllu yëgle bi ñuy teewal, doonte kenn ku nekk di teewal yëgleem bu kenn du bokk. Ñoom ñaar ñépp am nañu "mbind" ci seen loxo, muy teewal nattu. "Malaaka bu njëkk ak bu ñaareel dañoo war a dox àndandoo" ak malaaka bu ñetteel bi.

«Yàlla jox na bataaxali Peeñu gi 14 seen bérab ci rëddoo yonent yi, te seen liggéey warul jeex ba keru mboolem jaar-jaaru suuf sii. Bataaxalu njëkk malaaka bi ak ñaareelu malaaka bi sax dëgg lañu ci jamono jii, te dañuy dox ànd ak bii di topp. Ñetteelu malaaka bi yëgle na waxtaanam ak baat bu kawé. "Gannaaw loolu," la Yowaana wax, "gis naa beneen malaaka muy wàcce asamaan, te am na doole bu réy, te suuf si leeraloon na ak ndamaram." Ci leer googu, leeru mboolem ñetti bataaxal yi boolees na ko.» The 1888 Materials, 803, 804.

Rakku White santale malaaka bu ñette bi ni malaakaa ci Pexe 18, te mu santale it ni malaaka bu njëkk ak ñaareel bi dañuy doxandoo ak jaar-jaaru yonent bu ñu teewal ci malaaka bu ñette bi ci Pexe 18. Kon nag, mooy yamale wàccug malaaka bu njëkk bi ci 11 Ut 1840 ak 9/11, te mooy xamale ne malaakaa ci Pexe 18 mooy "malaaka bu ñette bi." Malaaka bu ñette bi mooy mujj ci ñetti malaaka yi, te malaaka bu njëkk bi mooy royukaayam; looloo tax Rakku White xamal nu ne yónniwu malaaka bu njëkk bi dafa méngoo woon ak yónniwu malaakaa ci Pexe 18, ndaxte yónniwu ñoom ñaar ñépp mooyoon "leerlool suuf si ak ndamam."

"juróomi dënnu" mooy misaalu xew-xew yuñu tëral ci biir jaar-jaaru malaaka bu njëkk ak bu ñaareel, te dinañu dellusi ci jaar-jaaru malaaka bu ñetteel. Xel mu Sell mi jox na ndigal ne bu nu yamalee jaar-jaar yooyu "rëdd ci kaw rëdd", wàccug malaaka bu njëkk bi ci atum 1840 dafa yam ak wàccam ci 9/11. Loolu mooy xamle bataaxal bu nattu bi war a ñam ak ñaari seede, te yamale na itam naqar ak waymark bu njëkk bi.

"Juróom ñi guuy" dañuy tegtal jamono ju yàgg ju wax ci kanam, juy tàmbali ak naqaru yéem-yéem te jeex ak naqaru yéem-yéem gu gën a réy.

Bu yoonu yonent bi ci wàccug malaaka bu njëkk, buñ ko jaarale ak agsug malaaka bu ñaareel bi, mu jur "ab tëralinu dëgg." Dëgg dees na ko tekki ci ñetti jéego, ak bi njëkk ak bi mujj di benn, te jéego bu digg ba di tegtal ñàkk déggóo. Buñ jaaralee malaaka bu njëkk ak bu ñaareel bi ak melokaanu tëralin boobu, muy jur ab tëralin bu sampoo ci malaaka bu njëkk ak bu ñaareel bi, buy won malaaka bu ñetteel bi ci Peeñu Yàlla saar fukki juróom ñaar, te malaaka bu ñetteel bi ci Peeñu Yàlla saar fukki juróom ñaar dafa nekk booleb malaaka bu njëkk ak bu ñaareel bi.

Ñetteelu malaaka bu ñetteel bi ci Peeñug Yowaan fukk ak juróom-ñaar mooy ñaari baat. Baat bu njëkk bi amaloon na ba noppi ba kër yi nekk New York daanu ci 9/11, te ñaareelu baat bi ci aaya bu ñetteel bi mooy yoonu Dimaas. Ci biir jamono bi tambalee ci 9/11 ba agsi ci yoonu Dimaas, ñetteelu malaaka bi ci Peeñug Yowaan fukk ak juróom-ñaar dafay tegu ci booloo bu malaaka bu njëkk ak ñaareel bi. Gannaaw loolu mooy dëgg, jëfandikoo seeni jaar-jaari taarix, “rëdd ci kaw rëdd,” ngir tegu ci taarixu ñetteelu malaaka bi ci Peeñug Yowaan fukk ak juróom-ñaar—mooy dëppale malaaka bu njëkk ak ñaareel bi, ak malaaka bu njëkk ak ñaareel bi.

Ñaari malaaka ñaar ñew ci njëkk yooyu diisoo, te ñoom ñaar-ñaar dañuy bokk ci mbind mu yonent bi, te it ñoom ñaar am nañu benn yégle bu nattu, te yégle boobu mungi ci loxob malaaka bi. Te waymark bi ci topp, ni ko linu tegtal, mooy xajoori Habakkuk, te loolu jokkoo na bu baax ak loxob Yàlla. Ci sàrtu njëkk malaaka bi, karte 1843 bi lañu sos ci weeru Mee 1842, waaye ci sàrtu ñaareel malaaka bi, amul woon benn karte. Karte bi dafa jeexoon ba ci ñewug ñaareel malaaka bi. Waymark bu xajoori Habakkuk ci sàrtu ñaareel malaaka bi mooy Yàlla di dindi loxoom ci njeumte gu nekk ci lim yi nekk ci karte 1843 bi.

Loxobam nag a dajale ci melokaanu waymark bu malaaka bi jëkk diir, te loxobam dindi na ko ca benn waymark boobu sax, ci rëddinu malaaka bi ñaareel. Noonu nag; waymark bu xaju Habakkuk yi ci rëddin yu mel ni malaaka bi jëkk ak malaaka bi ñaareel dafay tegtal ñaari jéego. Ci jéego bi jëkk, loxobam moo ngënal ab njuumte, te ci mujju àppub waymark bu xaju Habakkuk yi, mu dindi loxobam. Diiru yéex bi tambalee na ak agsiinu malaaka bi ñaareel, te diiru yéex bi jeex na ndank-ndank, di tàmbalee ak dindig loxobam. Waymark bu xaju Habakkuk yi dafay tegtal ab diir bu màndargoo ak loxoy Almasi ci tàmbaliwaayam ak loxobam ci mujjaayam.

Ñaari loxo yi am nañu mark bu jëkk ci yaakaaru-néen gi, te ñoom ñaar ñépp am nañu benn yégle bu nattu bi war a jël te lekk. Gannaaw loolu, ab jamono yu wax ci yonent bi, buy tegtal dëgg yu njëkk yi, tambali na ak loxo Yàlla buy muur te mu jeex ak loxoam buy fecc. Melokaan bu topp mooy ndaje kaampu Exeter, fa baat bu jooy ca guddi diggante ga tasale ak setal ñi di topp loxo Kirist ba dugg ci Barab bu Gën a Sell.

Bi Kiristé duggée ci Bérab bu gën a Sell ba, Mu yékkati ay loxoom ca asamaan te giñ ne waxtu du weesati. Mu doon a tēj ba noppi “juróom-ñaari dëgg yu di riir yi,” yi di tegtal jaar-jaaru ñaari malaaka yu jëkk ya, di dellu a amaati ci jaar-jaaru ñetteel malaaka bi. Mu tēj “juróom-ñaari dëgg yu di riir yi” ni Mu tēja woon yégle yu Daniel yi ci saar wa fukk ak ñaar. Ci saar wa fukk ak ñaaru Daniel, ca njëlbéenu ñetti jamono yu mel ni misaal ya, Kiristé yékkati ñaari loxoom ca asamaan te yégle ne bu tasaaroo nit ñi Yàlla di moomee jeexee, ñi doon “nit ñu nit ñi di jaaxleel” dees na leen setal te yékkati leen ni sarax. Tëralinu malaaka bu jëkk bi ak bu ñaareel bi, yi nuy xool léegi, di wone ci misaal loxob Yàlla ci bépp jéego.

Bu Muur dëggee, mu jur nag ci yërmandeem, te bu Mu demee loxoom, leer gi génn; te leer googu mooy leeru yégleb Guddi Digg bi. Njàqareb njëkk bi ba ca Njàqare bu mag ba, dafa yëngu ak màndargay alfa ak omega, te dañu ko teg ci biir tabaxu dëgg. Njëlbeen gi day taxawal muj gi; te màndargay diggante ñaari njàqare yooyu day wone jëfandikoo tēj ak ubbi téerey Habakkuk, te loolu mooy ubbi yoon yu yàgg ya Yirmiya waxoon, te day taxawal fondemañ biñuy tabax kër Yàlla ga ci

kaw, bala yoonu Dibéer di ñëw, ba ker gu mat gi yéeg ci kaw bépp tundu. Màndargay digg bi ci kàddug dëgg, day taxawal weddi; te ci taarix biñu fësal ci teqale gu mujj gi diggante dugub ak bañ, mu feeñal weddi gi ci janq yiy ñàkk xel yi.

Ñàkk ga ñu teewal ci xët yu Habakkuk teewal nañu ko ni lu yàgg te doon jëm kanam, ndaxte du benn rekk waymark, waaye ab jamono la bu am tàmbaliwaayam ak jeexitwaayam yu xam ne loxo Yàlla moo leen teewal. Loxo Yàlla ñaari yoon la feeñ ci njëkk yëqute gi, ndaxte am na ñaari malaaka yu ñoom ñaar ñépp yor ndaw sa wax ci seen loxo. Waymark bu topp ci ñàkk ga am na loxo buy teewal tàmbaliwaayam ak loxo buy teewal jeexitwaayam, ba tax na itam mu am ñaari loxo ci ay melokaani wax yu yonent yi. Ñetteelu waymark bi, mooy bu yëqute gu gën a mag gi, mu ngi xamle Almasi miy yékkati loxoom di waat àjjana, ci benn dal bi sax booba lañu téj mbubbi juróom-ñaari yi, ni ko nekkoon ci Daniel saar 12. Ca boppu jamono ba malaaka ma teewale jeexitu taxawaayu wax yu yonent yu ñaari malaaka yi njëkk, yi nu ngiy seet léegi, fa la mu tuxal jëfandikoo waxtu yu yonent yi, te teg boppam ci benn dal bu méngoo ci téere Daniel, fu mu dul yékkati benn loxo, waaye muy yékkati ñaari loxoom.

Ci Yoonu Daniyeel fukk ak ñaar am na ñetti jamono yu wax ci kanam yuy ubbi ci fan yu mujj yi, ndaxte loolu mooy li dal askanu Yàlla ci fan yu mujj yi. Li jëkk a waxees ci vision bu mujju te gën a am solo bu Daniyeel mooy ne Daniyeel, mi tey taxawal nit ña des ci askanu Yàlla, amoon na xam-xam ci ñaar ñi: mbir mi ak vision bi. Li mujj te Daniyeel bind mooy ni yokkute xam-xam gi Judaa, Gaynde gi cosaanam, jëfandikoo ko ngir jur ndeyjoor ak yeesal gu mujj ci biir askanu Yàlla, ñi ñu ràññee ci ñoom ñi dégg xam. Moo matal sellalug ay nitam, bi muy ubbil “juróom-ñaari dënn yu mag yi” ci Peeñu ma, ànd ak ubbiteg “ñetti jamono yi” yi nekk ci Daniyeel fukk ak ñaar.

Bi Yeesu xamale ne ci mujjug ñetti fan ak genn-wàll yu waxeel yi ngir tas dooley askanu Yàlla, “kém-kàcc yi” yépp dinañu jeex—moo di mu ngay xamale weeru Sulet 2023, ba ñetti fan ak genn-wàll gu dee ci mbedd yi ci Peeñu Yowaana fukki benn jeexee. Léegi kém-kàcc yi war nañoo jeex bala ndigalu Dibéer. Moom tëral na weeru Sulet 2023, du benn loxo rekk, waaye ñaar ñépp. Ci def noonu moo ngay màndargaal mujju waxtu bi ñuy xaar, ni mu woon ba mu dindiwoon loxoom ci njuumte gi ci jaar-jaari Milerit yi. Ñàkk yaakaar bu jëkk ba amoon ca 18 Sulet 2020, ni ko misaalal na ñàkk yaakaar bu jëkk bu Milerit yi, te waxtu xaar ga tàmbali te sax ba kera mu yóbbuwat loxoom ñaareel bi ngir dajale ay nitam yu des ci weeru Sulet 2023.

Ñàkku njëkk bi feeñ na ci loxo Yàlla buy muur ab njuumte, mooy li ci Millerites yi doon sant atum 1843, te du 22 Oktoobar 1844. Ñàkku xel boobu feeñ na ci saraxalekat 12 bu kapitul 12 bi. Ñàkku njëkk bi feeñ na ci sa loxo buy muur njuumte bi, te misaal na ko ci Millerites yi ñëw ci ñàkku xel bu njëkk bi. Kàddu gi nekk ci saraxalekat 12 mooy “dikk.” “Yéwén na ki muñ, te ‘dikk’ ci 1335 bi”; yéwén na ki “dikk” ci ñàkku xel bu 19 Awril 1844. Kàddu gi ñuy tekki ne “dikk” tekki na “laal.” Millerites yi dajale woon nañu seen ñàkku xel bu njëkk bi ba atum 1843 laalee ak atum 1844. Saraxalekat 12 bu Daniel 12 fàttali na ñàkku xel bu njëkk bi, muy bi 19 Awril 1844, waaye gën a jub ci ñàkku xel bu njëkk bi bu 18 Sulet 2020.

Jàmmu yonent bu njëkk ak jàmmu yonent bu mujj ci ñetti jàmm yi ñu ubbi ci waxtu mujj, bi xam-xam yokkutee te mu matale tase bu mujj bi ci diggante pepp mi ak ñax mi, ba tax mu xamle

ne ubbi leeru yonent bi buy seal ñaar-fukk ak ñeent junni ak ñeent-fukk yi, mooy benn jàmmu yonent bi.

Jëfandikook bu njëkk ci wërsëg 7, mooy jeexital tasaaro bi ñetti fan ak genn-wàll yi nekk ci Apokalips 11 te di am ci suwe 2023, te jëfandikook bi ci wërsëg 12 mooy tambaliinu boobu tasaaro bopp boobu ci 18 sulet 2020. Alfa ak Omega fàttaliwoon nañu jaar-jaaru juróom-ñaari dënn yu nekk ci Daniel 12, ni mooy jaar-jaar bi tambalee ci njàqareg 18 sulet 2020 te jeex ñetti fan ak genn-wàll yu misaal gannaaw ga ci suwe 2023. Lu ni mel a am solo mooy ne, bi Alfa ak Omega fàttalee tambaliin ak jeexital waxtu yéexin wu mujj wi, yékkatiwul benn rekk, waaye ñaari loxoom yépp ca asamaan te waat ci Kiy dund ba fàww ak fàww.

Doomu Yàlla mi di doomu nit, dafay giñ ak Baay bi, ci bérab boobu sax fu njalbéenu nettali askanu kóllëreg Yàlla tàmbalee, ba Kirist wocee Abram njëkk ak dig, te gannaaw loolu mu dëggal dig ba, ak giñ. Summil sa ay dàll, ndaxte suuf su sell nga nekk!

Bataaxal bu digg bi ci ñetti jamono yu wax ci yëgle yi du dara lu gën omega matug yëgle jamonoy kóllërebi ci Abram ak Pol buy am 430 at, ni ko 1290 at yi tegtal ci saar fukk ak benn bi diirale. Saar boobu, su ñu ko jëfandikoo ak xam-xamu Millerite, mu xamle jamono buy tollu ci ñetti-fukk at ngir waajalug papaas bi, te gannaaw loolu topp 1260 at yu fitnatal papaas bi. 430 at yi ci Abram dañuy tegtal jaamono ak musal ci benn réew bu weesu, te loolu ànd ak ñetti-fukk at yu jëkk yi di tegtal Boroom bi di digg ci kóllëre ak Abram. Ñetti-fukk at yu waajal ngir saraxalekat yi tàmbalee nañu ci 1989 ci waxtu mujj ga, te ñetti-fukk at yooyu jeex nañu ci yoonu Dibeer bi, foofu la saar bi di xamle ne bañug yàqu ga dinañu ko teg, te gannaaw loolu mu fitnaal nit ñi Yàlla ngir 1260 at yu misaal, muy jàppante ak 42 weer yu misaal yi ci Yowana ci Peeñug 13.

Yëngu yokkute gi ñaari téeméeri ak ñeent fukk ak ñeent ñi tambalee na ci atum 1989, ba Boroom bi tàmbalee liggéeyam ngir waajal saraxalekat yu di liggéey ci biir jafe-jafe bu guddi digg, bi tàmbalee ci yoonu Dibéeri. Alfa ak Omega taxawoon na ci kaw ndoxum Hiddekel, daldi yékkati ñaari loxoom ca asamaan, di giñ ne bu tasaaro bi nekk diggante 18 Sulet 2020 ak Sulet 2023 matée, kéemaan yi jëm ci liggéeyu Kirist ci boole Yàllaam ak nitam dinañu jeex.

Lii mooy benn yëgleb boobu ci saraxu fukk, ci toftale juróom-ñaari dënn-bët yi, ndaxte moom du fa rekk moo fajje jëfandikook waxtu ci waxu yonent yi, waaye itam mu xamale ne ci fan yi bu juróom-ñaareelu trompet bi di yëngu, kumpag Yàlla dina mat. Wàll wi mengoo ci Daniyeel fukk ak ñaar mooy xamale ne bi tasaaroo ga jeexee ci weeru Sulet 2023, matug kër gi ci lakk seal bi ci nit ñi Yàlla moom mooy jeex, ni ko meloo yëngu gu juróom-ñaareelu trompet bi, bi mengoo woon ak Almasi Mi yékkati loxoom, giñ ci ñaari wàll yii di mengoo.

Jëfandikuy waxkati yonent bu njëkk ak waxkati yonent bu mujj ci yëgle bu ñetti wàll bi nekk ci Daniel fukki ñaar, am na màndarga alpha ak omega. Waxkati bu njëkk bi ci saar 7 dafay feeñal mujjug benn diir boobu sax, bi saar 12 di màndargaal tambaliwaayam. Ci diggante saar 7 ak 12, taarixu waxtu mujj gi dale ci 1989 ba ci tëjину probasioŋ mi mooy ñu feeñal. Te itam ci diggante diiru alpha bi ci saar 7 ak taarixu omega bi ci saar 12, ndóolug mujj gi nit ñi di bëgg a jeng ci Yàlla, dale ci yoonu Dibeer ba ba Michael taxaw, mooy ñu feeñal; te ñu feeñal ko ci benn xaaj boobu sax bi Michael di taxaw.

Ngëm gu nekk ci diggante jamono yooyu, mooy ci njëkk mooy jaar-jaaru bitim-rewum fippu; waaye ñetti fukki at yu njëkk yi mooy jaar-jaaru biir bu waajal saraxalekat yi, ñi taxaw ci jëfandikoo gu jëkk ak doole yu bitim yi ñu teewal ci 1260 bi di ñëw.

Diggante bi diir mooy wàññiib ñaareel-fukk ak ñettelu araf ci abecedairu Ebre, te mu booloo ak biir gi ndaxte dafay wone xare bu mujj bi ci njaggale gu mag gi ci kaw suuf si, bi waxtu natangi nag di yàgg. Boolloom ak biti ak biir itam mooy bataaxalu gis-gis bu mujj bu Daniel, miñu wone ci dexu Hiddekel ak ñetti sàcc yi itam yor màndargay Alfa ak Omega, te ñu tabax ci teginu dëgg. Sàcc bu njëkk ak bu mujj bi dañuy wax ci tëj yiirug askanu Yàlla, ñi ñu melal ni biddéew yi leer ba fàww. Sàcc bu digg bi, bu wàññiib, dafay joxe màndargay benn benn jaar-jaar bi ñu wone ci sarax bu fukk ak benn ak 1290 at yi, miy sarax bu digg bi ci benn teginu taxawaay boobu.

Bu Kirist bi jëfandikoo ay loxoom ci biir tëralin gu yonent, dafay tegtal yeneen dëgg yu bari, waaye itam dafay tegtal yoon wi Mu ngi jiite askanam ci kawam. Peelug Yeesu Kirist tambalee ubbeeku ci weeru Sulet 2023. Ubbegoo boobu dafay boole itam ubbeeg juróom-ñaari dégtali dënn ak yëgleb Daanel ni mu tegtalees ci kapitle fukk ak ñaar. Ubbegoo mooy am ci biir jaar-jaaru nettali bu nëbbu bu aaya ñent-fukk, mi tàmbele ci 1989 te jeex ci yoonu Dibéer. Ci nettali boobu askanu Yàlla dinañuñu tëj, te ñu ngi leen di tëj jaarale ko ci tuuru Xel mu Sell mi. Tuuru Xel mu Sell mi mujj mi, kapitle juróom-ñaari bu Kàddug Yàlla buy wax ci Peeñu Yàlla moom lañu koy xamle, fa mu tegtalees ni mooy juróom-ñaareel, te moo tax mooy tëj bi mujj. Gaynde gi bokk ci xeetu Yuda moom moo not ci kapitle juróom ngir ubbi téere biñu tëj ak juróom-ñaari tëj.

Mëluk yu juróom-benni mi jógali woon laaj bi nekk ci njeexitu ayaaru juróom-benni, di laaj kan moo man a taxaw ci jamono jooju bu amulati rammu ngir bàkkaar.

Ndax bés bu mag ba ñëw na, moom bésub meram; te kan mooy man a taxaw? Apokalips 6:17.

Saar wi ci topp, walla nga man a wax ne aaya bi ci topp, dafa tàmbele tëjkaayu téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent junni ñi ak mbooloom réy mi ñu dajale ci nguurug Yàlla bi diirub jafe-jafe yi ñu indi ndigalu Dibéer bi. Téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent junni ñi mooy tontu laaj bi ci juróom-benni tëjkaay ba. Gannaaw bi ñu leen tekkee ci nattu waat ci saar wi juróom-ñaareel, kon saar wi juróom-ñetteel mooy wone ne tëjkaay bi juróom-ñaareel te mujj bi deñu ko wàcc.

Ba mu ubbee baat yu juróomeel bi, neex gu mag amoon na ci asamaan ni tollu genn waxtu bu ndaw. Te gis naa juróom-ñaari malaaka yi taxawoon fa kanam Yàlla; te ñoom ña joxees na leen juróom-ñaari trompet. Te beneen malaaka dikk na, taxaw ci saraxal ba, yor ab ndab bu wurus; te joxees na ko cuuraay bu bare, ngir mu jébbal ko ak ñaani bépp gaayi Yàlla ci kaw saraxal bu wurus bi nekkoon fa kanam gàngune ga. Te saxaaru cuuraay ba, bi ànd ak ñaani gaayi Yàlla yi, yéeg na fa kanam Yàlla, jógé ci loxob malaaka ba.

Noonu malaakam jël na safara bi, fees ko ak safara bu jóge ci saraxal ba, sannan ko ci suuf si; baat yu bari am na, ak dënnu-dënn, ak melax, ak yëngu-yëngu suuf. Peeñu 8:1–5.

“Safara” bi, ñu mel ni “doj wu tàng” ci Isaaya tereb 6, te Miis White wone ko ne mooy misaalu sellal, dañu ko jële ci saraxalukaay ba sànni ko ci suuf. “Safara” bu jóge asamaan ci Pentekot, dañu ko wone ni ay làmmiñi “safara.” “Safara” mooy li Yonnent bi ci Kóllère gi di jëfandikoo ngir sellal

doom yi Léwi.

“ «Ki fanam a ngi ci loxoam, te dina setal boppam bu baax deretam, te dajale dugubam ci sañ-sañ ba.» Macë 3:12. Loolu benn ci jamono yi ñuy setal la woon. Ci kàddu yi dëgg, pepp mi doon weesoo ak dugub mi. Ndaxte ñoo bare woon ci aw seen bopp ak njubte seen bopp ba tax ñu manul a nangu yedd, te bëgg àddina ba tax ñu manul a nangu dund gu woyof, ñu bare dëddu nañu Yeesu. Ñu bare tey itam di def noonu. Tey, nit ñi dañuy seetlu ni taalibe ya ca jàngu Kapernaum. Bu dëgg gi eggalee xol bi, dañuy gis ne seen dund àndul ak coobare Yàlla. Dañuy gis ne soxla nañu soppi gu mat ci seen bopp; waaye bëgguñu yékkati liggéey bi di weddi bopp. Moo tax suñu bàkkaar feeñee, dañuy mer. Dañuy dem ak mer mbugal, ni taalibe ya bàyyee Yeesu, di ñuux-ñuux naan: «Wax jii metti na; kan moo ko man a dëgg?»» The Desire of Ages, 392.

Safara la wàcc ci saraxu Eliya, ni mu wàcce woon ci saraxu Jideon ngir malaaka bi. “Safara” sellal gi mooy Kàddu Yàlla, ndax ngir nit sella, war nañu ko sellal ci Kàddoom. “Safara” lañuy sànni suuf si bi ñu ubbee juróom-ñaareelu màndarga gi, te loolu dafay feeñal dooleel yégleb yonent bi ñu ubbi ci fan yu mujj yi, bi ñu di wol juróom-ñaareelu trumpat bi, ci matug mujj te mat sëkkug xew-xew yi juróom-ñaari dënn-dënn yi di tegu, te ñu dëggal ko ci ñetti jamono yu yonent yi nekk ci Daniel fukki ñaar, yi ñu téj ba ci fan yu mujj yi.

Peeñu Yeesu Kirist, bi ñu ubbee tuuti laata njëgug waxtu jéggalu nit ñi—dañu ci boole ubbeeku juróom-ñaari dënn yu mag yi, dindi kërág ñetteelu juróom-ñaareel bi, ubbeeku Daniel fukki ñaar, ak ubbeeku jaar-jaar bu nëbbu bu aaya ñent-fukk ci Daniel fukki benn, mooy jaar-jaar boobu sax ba malaaka mi laajoon Nit ku sol yére wu weex wi lan moo di mujjeem këyit yi.

Góor gi sol yuub la tontu ne wax naan—Bu ngeen agsee ci mujju waxtu yéex bi ci weeru Sulet 2023, dangeen egg ci téereb jamono ju sellalug téeméeri junni ak ñeent-fukk ak ñeent.

Moom itam ne—ci njéxital fan yu mel ni ñatti fan ak genn-wàll ci Peeñu XI, benn waxu yonent buy jóg ci téereb Daniel dinañu ko ubbi, ni ko jamono mujj ga ci atum 1798 di misaal. Dëgg gi ñu war a ubbi ci boobu jamono, ci njéxital fan yu mel ni ñatti fan ak genn-wàll, dina nekk ci boppam juróom-ñent aaya yi ci téereb Daniel yi jëfandikoo ngir xamale ak firndeel téereb Daniel biñ koy tēj ak biñ koy ubbi.

Dina continuer yii mbir ci artik bi ci topp.

«Bi Kirist ci àddina sii ñëwee, cosaan yi ñuy joxantee maas ak maas, ak tekkiinu nit ci Mbind mi Sell, nëbbal nañu ci nit ñi dëgg gi mel ni mu nekk ci Yeesu. Dëgg gi suuloon na ci suufu mbooloom cosaan. Xam-xamu ruu mi nekk ci téere yu sell ya, réeroon na; ndaxte ci seen ngëmadi, nit ñi tēj nañu bunt bi yóbbu ci alalu asamaan. Lëndëm moo muur suuf si, ak lëndëm gu tar nit ña. Dëgg xooloon na ci asamaan wàcc ci suuf; waaye fu nekk kenn wonul woon màndargay Yàlla. Njàqare gu mel ni sëriñu dee moo lawoon ci kaw suuf si. »

“Waaye Gaynde gi dëkk ci xetu Yuda dafa not. Moom ubbi na sëru mi tēj téereb ndigali Yàlla. Mayoona àddina mu xool dëgg gu set te teguwul ak benn ñaawteef. Dëgg ci boppam wàcc na ngir dindi lëndëm te taxawu njuumte. Yónnee nañu jàngalekat buy jóge asamaan, aki

leer gi war a leeral képp ku dikk ci àddina. Am na woon góor ak jigéen yu béggoon xam-xam ak xol bu metti, moom kàddug waxu yonent gu wóor gi, te bi mu agsee, mel na woon ni leer gu fenk ci berab bu lëndëm.” Spalding Magan, 58.

“Bindkat yi ak Farisen yaa doon wax ne ñoom ñoo di firnde Mbind mi, waaye dañoo koy firnde ayon seen bopp xalaat ak seen cosaan. Seenii aaday ak seenii pexe yu ñuy jàngale daldi gëna metti te gëna jafe. Ci anam wu koiru, Kàddu gu sell gi nekkaloon nit ña mel ni téere buñ tēj, bu tēj ci seen xam-xam.” Signs of the Times, 17 Mee 1905.